

майбутньому. Тому використання країнознавчої інформації як мотиваційного засобу при навчанні іноземної мови робить свій певний внесок у формуванні різних видів компетенції студентів: мовної, мовленнєвої, лінгвокраїнознавчої.

Список використаних джерел:

1. Коган Ю. М. Країнознавство як компонент професійної підготовки вчителів іноземної мови у вищих навчальних закладах: автореф. дис. ... канд. пед. наук / Коган Ю. М. – Луганск, 2006. – 20 с.
2. Нефедова М. А. Отбор материалов лингвострановедческого содержания для чтения // Иностранные языки в школе. – 1994. – № 4. – С. 38-41.
3. Ощепкова В. В. Культурологические, этнографические и типологические аспекты лингвострановедения. – М., 1995. – С. 96.
4. Рахштейн А. Д. Лингвострановедческий аспект в преподавании иностранных языков // Иностранные языки в школе. – 1990. – № 36 – С. 13-16.

Черній Л.В.

*кандидат педагогічних наук, викладач,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка*

ВИКОРИСТАННЯ ДИФЕРЕНЦІЙОВАНИХ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ РІВНЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ТУРИЗМ» З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ

Оскільки Україна заявила стала рівноправним партнером в рамках Болонського процесу, то українські ВНЗ повинні здійснювати навчальний процес відповідно до європейських стандартів володіння мовою. Враховуючи результати національної реформи викладання англійської мови у загальноосвітніх школах та беручи до уваги міжнародну практику мовної освіти у ВНЗ, Типова програма з англійської мови професійного спрямування констатує, що мінімально прийнятний рівень володіння мовою для бакалавра є В 2 (Незалежний користувач) [2, с. 3].

Специфіка вивчення іноземної мови професійного спрямування студентів географічного факультету спеціальності «Туризм» полягає в тому, щоб створити усі умови для досягнення такого рівня володіння мовою, який би дозволив використовувати її в подальшій професійній діяльності. Мета навчання англійської мови як основної є комплексною і передбачає практичне формування у студентів навичок та вмінь володіння іноземною мовою, відповідно до вимог Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти та Програми з англійської мови професійного спрямування. Рівень В 2 передбачає розуміння основних ідей тексту як на конкретну, так і на абстрактну тему, у тому числі й дискусії за фахом; вільне спілкування з носіями мови; чітке та детальне висловлювання на широке коло тем; вираження аргументованої думки з певної проблеми тощо.

Метою вивчення англійської мови професійного спрямування студентами спеціальності «Туризм» є формування, розвиток і поглиблення комунікативної компетенції, що проходить на II-III курсі та залежить від рівня володіння соціокультурною і соціолінгвістичною компетенціями, які

забезпечують входження особистості в інший соціум і сприяють її соціалізації в новому для неї суспільстві.

З метою отримання високих результатів під час практичних занять з англійської мови професійного спрямування серед студентів спеціальності «Туризм» застосовується диференційований підхід як такий спосіб організації навчальної діяльності, за якого основна мета реалізується шляхом розподілу на часткові цілі, кожна з яких вирішується за допомогою системи методів, що добираються з орієнтиром на показники попередньо проведеного тестування групи студентів. Проведення попередньої діагностики дозволяє визначити рівень володіння іноземною мовою, індивідуальні особливості студентів, які впливають на якість засвоєння матеріалу, та підібрати найбільш ефективні форми і методи навчання. Таким чином, диференційований підхід на практичних заняттях з іноземної мови враховує такі критерії: рівень підготовленості студента; спрямованість особистості (у якій провідне місце належить мотивації); стиль навчальної діяльності; рівень розвитку комунікативних умінь; результативність та якість навчання.

Відповідно, рівень володіння англійською мовою визначаємо як низький, середній, достатній, високий.

За умови низького рівня підготовленості студента, доцільно організовувати спільну навчальну діяльність з більш сильним партнером; проводити систематичні консультації; давати чіткі та зрозумілі завдання з поступовим підвищенням рівня складності; систематично контролювати поетапне виконання індивідуальних завдань.

Якщо у студента виявлено середній рівень володіння англійською мовою, то в першу чергу необхідно зацікавити його змістом навчального матеріалу, наголосити на важливості вивчення іноземної мови для його майбутнього кар'єрного і особистого росту.

Достатній та високий рівень володіння мовою дозволяє студентові здійснювати завдання підвищеного рівня складності. Як правило, у таких студентів чітко сформовані навички до самостійного навчання та удосконалення отриманих знань. В процесі опанування курсом, окрім спільних для всіх завдань, студенти залучаються до виконання творчої індивідуальної роботи: презентації частини нової інформації; власної інтерпретації наданої викладачем інформації під час практичних занять, з метою додаткового роз'яснення матеріалу для решти студентів; ведення діалогу з викладачем з метою закріплення інформації та побудови чіткої відповіді на поставлене запитання; роз'яснення навчального матеріалу слабшим студентам.

Оцінювання навчальних досягнень студентів з англійської мови професійного спрямування проводиться під час поточного, модульного / тематичного, семестрового контролю.

Найпоширенішою формою контролю є комп'ютерні тестові завдання. Досвід використання комп'ютерів під час тестувань доводить, що вони дозволяють збільшити дидактичні можливості викладачів, активізувати пізнавальну діяльність та адаптувати процес навчання до індивідуальних особливостей студентів. Таким чином, комп'ютерне тестування диференціює навчально-виховний процес, робить його цікавим і насиченим.

Під час розробки тестових завдань для модульного та семестрового контролю ми враховували декілька правил, а саме: всі завдання повинні бути чітко сформульованими, мати ситуативну основу з опорою на засвоєні граматичні та лексичні одиниці окремої теми та підсилювати мотиви

студентів; говорити, писати, слухати та читати іноземною мовою. Жодне із завдань не повинно бути підказкою для відповідей на подальші завдання.

Варто зазначити, що тестові завдання дозволяють перевірити обмежену частину знань і не можуть повністю замінити інші форми контролю, а саме – спонтанне, непідготовлене мовлення. Вважаємо, що тестові завдання є найбільш ефективними для визначення рівня граматичної та лексичної компетенцій, а для перевірки комунікативних навичок варто використовувати рольові ігри, презентації, ситуативне, діалогічне і монологічне мовлення, творчі проекти.

Найпоширенішими завданнями під час тестування лексико-граматичної компетенції є:

1) задовільно – із запропонованих варіантів обрати правильну відповідь; до поданих слів підібрати синоніми, антоніми; обрати і вставити пропущені слова в речення; поставити слова в логічній послідовності;

2) добре – поставити слово в дужках у правильній часовій формі; написати слово, відповідно до запропонованого визначення; створити діалог, використовуючи запропоновані репліки; розгадати кросворд;

3) відмінно – перекласти речення; замінити виділене слово на інше, синонімічне, відповідно до контексту; вибрати адекватний переклад речень; перетворити поданий перелік слів на текст; створити власний діалог за малюнком або схемою; доповнити речення; прокоментувати ситуацію; висловити своє ставлення, тощо.

Оцінювання тестових завдань відбувається за критеріями зовнішнього незалежного оцінювання з англійської мови:

1) Завдання, які оцінюються в 1 бал: обрати правильну відповідь; до поданих слів підібрати синоніми, антоніми; обрати і вставити пропущені слова в речення; поставити слова в логічній послідовності; поставити слово в дужках у правильній часовій формі.

2) Завдання, які передбачають написання слова, відповідно до запропонованого визначення; створення діалогу із запропонованих реплік; розгадування кросворду; заміна виділеного слова на синонімічне, відповідно до контексту; обрання адекватного перекладу речень тощо, оцінюються в 2 бали.

3) Перевірка творчих завдань (опис малюнка, есе, твір, створення власного діалогу, доповнення речень тощо) оцінюється в 10 балів та передбачає наявність комунікативної складової (зміст, лексичний і граматичний діапазон, організація зв'язності тексту тощо).

Таким чином, використання диференційованих тестових завдань для перевірки рівня знань студентів з англійської мови є одним із основних шляхів формування їх професійної компетентності. Студенти краще засвоюють навчальний матеріал, якщо він розподілений на окремі блоки, які подаються із урахуванням принципу від простого до складного. Розподіл домашнього завдання за рівнями складності стимулює пізнавальну активність, а диференційоване використання методів і прийомів подачі та перевірки рівня знань студентів сприяє ефективному розвитку їх професійно значущих якостей.

Список використаних джерел:

1. Інтеграція освітніх систем України і Європи: Навчально-методичний посібник // В. К. Медведєв, Ю. В. Стасєв, С. В. Залкін, О. С. Челпанов, К. І. Хударковський, А. І. Комишан / За ред. В. К. Медведєва. – Харківський університет Повітряних сил імені Івана Кожедуба. – Харків, 2005. – 124 с.

2. Посібник з англійської мови для професійного спрямування / Г. Є. Бакаєва, О. А. Борисенко, І. І. Зуєнко та ін. – К.: Ленвіт, 2005. – 119 с.